

Punkt 5.

Orientering om evalueringsresultater for Den mobile indsats for tal- og ordblinde elever

2022-010055

Børn og Unge fremsender til Børne- og Undervisningsudvalgets orientering, evalueringsresultater af Den mobile indsats for tal- og ordblinde elever.

Beslutning:

Til orientering.

Lotte Finck var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

I forbindelse med Budget 2019-22 blev der afsat ressourcer til oprettelse af et Center for tal- og ordblinde med det formål at give ordblinde elever og elever med matematikvanskeligheder individuelt tilrettelagte og intensive faglige indsatser.

Målet med den intensive indsats er at styrke elevernes kompetencer inden for læsning eller matematik, samt øge deres læringslyst og trivsel. Derudover tilbydes der også vejledning og kompetenceudvikling for klasseteams, samt netværksmøder for elevernes forældre.

Nedenfor er historikken for de politiske sagsgange:

- Den 19. juni 2018: Drøftelse af model for oprettelse af center for elever med massiv tal- og ordblindhed. Modellen overgik til budgetdrøftelserne for 2019-2022.
- Budget 2019: Der afsættes 1,2 mio. kr. i 2019 og 2,6 mio. kr. årligt fra 2020 og frem.
- Den 23. april 2019: Godkendelse af udmøntning af midler til etablering af et Center for tal- og ordblinde. Indsatsen fik navnet Den mobile indsats (DMI). Indsatsen skulle iværksættes fra 1. august 2019. DMI blev forankret ledelsesmæssigt under PPR. I forbindelse med organisationsændringen den 1. januar 2022 blev dette ændret til Sammenhæng og Kvalitet. Oprindeligt var tilbuddet fra 4.-6 klasse, men i forbindelse med udmøntningssagen blev det godkendt, at tilbuddet skulle dække 4.-9. klasse for at lave en mere effektiv og helhedsorienteret indsats.
- Den 3. december 2019: Udvalget modtog sin første status på indsatsen. I efteråret 2019 havde de første 149 elever været igennem et forløb i DMI. På baggrund af de første erfaringer blev der foretaget mindre justeringer i tilrettelæggelsen af indsatsen.
- Den 15. september 2020: Status på indsatsen og godkendelse af ændring af fysisk placering for DMI, hvor DMI flyttede fra Seminariskolen til Godthåbsgade, dog anvendes langt størstedelen af tiden ude på skolerne med kursusafholdelse og besøg. I skoleåret 2019/20 havde ca. 700 ordblinde elever været tilmeldt undervisning hos DMI. I skoleåret 2020/21 var tallet ca. 800 elever. Derudover blev der gennemført prøvehandling på matematikområdet.
- Den 1. juni 2021: Orientering om justering af opgaver i Den mobile indsats for at prioritere talblindeindsatsen. Udvalget blev lovet en ny status i 2022.

I foråret 2022 er der gennemført en evaluering af Den mobile indsats, som udgør den status som udvalget blev lovet.

På udvalgs møde den 9. august vil udvalget modtage en drøftelsessag med henblik på eventuel videreførelse af udvalgte opmærksomheder til budgetdrøftelserne på baggrund af evalueringsresultaterne.

Tal på Ord- og talblindhed

DMI dækker over 4.-9. klassetrin, da elever typisk bliver testet for ordblindhed i 3.-5. klasse. Jævnfør Folkeskolelovens §3b skal elever med læsevanskeligheder, der kan skyldes ordblindhed, tilbydes en ordblindetest med henblik på at afdække elevens læsevanskeligheder.

Tilbuddet gives fra den 1. marts på 3. klassetrin efter samråd med eleven og forældrene. Derudover har forældre én gang i skoleforløbet fra den 1. marts på 4. klassetrin krav på, at der foretages en ordblindetest af deres barn.

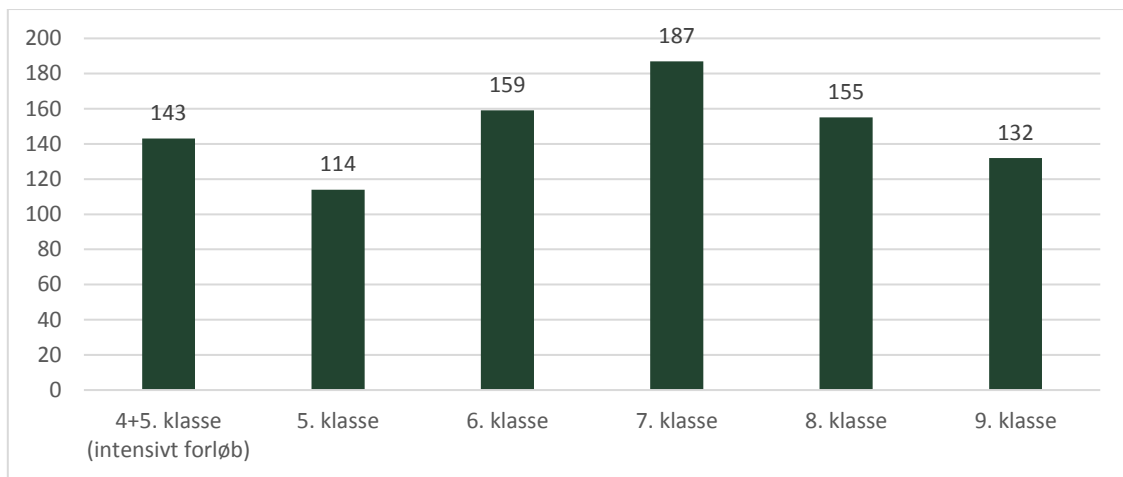
Statistisk vil der være ca. 7% ordblinde elever på en årgang. Med ca. 2.000 elever pr. årgang i Aalborg Kommune, svarer det til ca. 140 ordblinde elever pr. årgang. Tallene fra Aalborg Kommune afspejler således tilnærmelsesvist, hvad der ses nationalt og indikerer samtidig, at skolerne langt hen ad vejen får identificeret og tilmeldt eleverne til DMI til en ordblindeindsats.

Statistisk er 2% af eleverne på en årgang talblinde, hvilket svarer til 40 talblinde elever i Aalborg Kommune pr. årgang. Der mangler fortsat den nationale talblindetest til at identificere målgruppen. Men for elever med matematikvanskeligheder er der ikke er givet kursus til elever på $\frac{3}{4}$ af skolerne, og behovet er langt større end tilbuddet har ressourcer til.

- I skoleåret 2019/20 deltog 715 elever i en indsats under DMI.
- I skoleåret 2020/21 deltog 843 elever i en indsats under DMI, hvoraf 13 elever havde matematikvanskeligheder.
- I skoleåret 2021/22 deltog 890 elever i en indsats under DMI, hvoraf 40 elever havde matematikvanskeligheder.

Nedenfor ses hvordan eleverne i DMI-indsatsen er fordelt på klassetrin i skoleåret 2021/22. Her ses det blandt andet, at lidt over halvdelen af eleverne (56%) går på 6.-8. klassetrin. I fremtiden forventes det at være mere jævnt fordelt over klassetrinene. Dette skyldes, at stigningen i 6. klasse er et udtryk for, at man tester mere effektivt og tidligere for ordblindhed, samt at skolerne og forældrene har fået øjnene op for, at DMI er et godt tilbud og derfor en større efterspørgsel.

Prioritering af matematikindsats

Talblindeindsatsen under DMI har været udfordret af, at Undervisningsministeriet ikke har været klar med den lovede talblindetest. Derfor er der ikke noget testsystem, der kan identificere talblinde elever. Dette er grunden til, at målgruppen i evalueringen benævnes *elever med matematikvanskeligheder*, da der endnu ikke er en test, der kan påvise talblindhed.

DMI vurderede i skoleåret 2020/21, at der var et behov for målgruppen af elever med matematikvanskeligheder. Derfor blev der fra skoleåret 2020/21 iværksat en prøvehandling på 2 skoler. Fra skoleåret 2021/22 blev indsatsen yderligere prioriteret, hvor der blev flyttet timer fra ordblindeindsatsen til matematikindsatsen.

I skoleåret 2021/22 har der været i alt 40 pladser i matematikindsatsen, som ikke kan dække behovet for pladser. Som tidligere beskrevet estimeres det, at 2% af eleverne på en årgang er talblinde - hvis DMI skulle dække det faktiske behov, ville det kræve 240 pladser i matematikindsatsen. Ca. $\frac{1}{4}$ af kommunens skoler tilmeldte elever til indsatsen, som overskred antallet af pladser.

Evalueringsmetode

Evalueringen er bygget op omkring forskellige kvantitative og kvalitative data. Der er blandt andet sendt spørgeskema til elever og forældre fra marts til maj 2022, ledere med kontakt til DMI, samt alle kontaktpersoner på skolerne såsom læsevejledere, ordblindelærere og matematikvejledere.

Derudover er der foretaget fokusgruppeinterview med DMI teamet og leder.

Hvad siger elever og forældre?

Eleverne og forældrene er blevet bedt om at svare på 13 spørgsmål i skalaen 1-7. 151 elever fra ordblindeindsatsen, 22 elever fra matematikkurset og 71 forældre har besvaret spørgeskemaet.

Generelt er eleverne og forældrene meget tilfredse, hvor de fleste af vurderingerne ligger mellem 5 og 6. Faktisk er forældrene den gruppe i evalueringen, der har afgivet de højeste vurderinger.

Mange af eleverne fremhæver, at de er blevet bedre til at bruge deres hjælpemidler, og at de kan bruge de ting, de har lært i deres hverdag på deres egen skole. Mange synes også, det har været en god oplevelse og har fået nye venner.

Det spørgsmål der har fået den højeste score ved både elever og forældre er spørgsmålet om, hvorvidt man vil anbefale kurset til andre.

Hvad siger skolerne?

I lighed med spørgeskema til elever og forældre, blev der også udsendt spørgeskema til skolens leder med kontakt til DMI og læsevejledere/ordblindelærere samt matematikvejledere/lærere med kontakt til DMI. Her var der en svarprocent på 75 svarende til 41 ledere og 57 vejledere/lærere.

Ledernes vurderinger er på alle spørgsmål højere end vejledernes/lærernes – ikke mindst på spørgsmålene om skolen er rustet til at varetage opfølgingskurserne og forældrenetværksmøderne som er en del af DMI-indsatsen.

Lederne og vejlederne/lærerne på skolerne lægger især vægt på, at DMI har bidraget til mere systematik i ordblindeindsatsen og været et godt tilbud til eleverne med henblik på faglig læring og fællesskab med andre ordblinde elever. Der er et ønske om et tættere samarbejde om indsatsen, mere kompetenceudvikling/vejledning til skolerne samt bedre løsninger på udfordringer omkring transport med mere, herunder for eksempel at kurserne afholdes på den enkelte skole. Der er også forslag om at lade DMI stå for alle opfølgninger samt forældrenetværk.

Hvad siger DMI teamet?

I evalueringen giver DMI team og teamets leder udtryk for, at der er behov for en vurdering af rammer i forhold til ressourceanvendelse og den fysiske placering af elevforløbene.

Generelle opmærksomhedspunkter i evalueringen

I evalueringen er der fundet en række generelle opmærksomhedspunkter, hvoraf nogle kan håndteres administrativt og nogle vil kræve en politisk behandling. Disse opmærksomheder omhandler blandt andet længden af skoledagen, indkøb af fælles digitale hjælpemidler og det mulige serviceniveau med de tildelte ressourcer.

Bilag:

Evaluering af Den Mobile Indsats (DMI)

PowerPoint - 9. august 2022